

PLANOWANIE
I ZAGOSPODAROWANIE
PRZESTRZENNE POLSKICH
OBSZARÓW MORSKICH

TOMASZ BĄKOWSKI

PLANOWANIE
I ZAGOSPODAROWANIE
PRZESTRZENNE POLSKICH
OBSZARÓW MORSKICH
Problematyka administracyjnoprawna

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2018

Stan prawny na 1 lipca 2018 r.

Recenzje

Prof. dr hab. Zdzisław Brodecki

Prof. dr hab. Zygmunt Niewiadomski

Redakcja wydawnicza

Maria Kosznik

Projekt okładki i stron tytułowych

Karolina Zarychta

Na okładce wykorzystano zdjęcie z zasobów portalu vecteezy.com
(na prawach wolnego dostępu – domena publiczna)

Skład i łamanie

SUNNY

Praca powstała w wyniku realizacji projektu badawczego
pt. „Administracyjnoprawne problemy planowania i zagospodarowania
przestrzennego obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej”
o nr 2015/19/B/HS5/03240 finansowanego ze środków
Narodowego Centrum Nauki

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-716-3

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Rodzinie

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wprowadzenie	15
Rozdział 1 CAUSA	
Motywy naukowej refleksji nad problematyką planowania i zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich z pozycji prawa administracyjnego	19
1.1. Kontekst normatywny	19
1.2. Kontekst teoretyczny	21
1.3. Kontekst miejsca	23
Rozdział 2 RES	
Polskie obszary morskie z perspektywy prawa administracyjnego	25
2.1. Administracyjne prawo morskie – propozycja wydzielenia	25
2.1.1. Normatywna różnorodność prawa morskiego	25
2.1.2. Uwarunkowania poziomych podziałów systemu prawa	27
2.1.3. Ustalenie zakresu pojęciowego administracyjnego prawa morskiego i jego uzasadnienie	31
2.1.4. Źródła administracyjnego prawa morskiego	37
2.2. Pojęcie i prawna regulacja polskich obszarów morskich	44
2.2.1. Struktura polskich obszarów morskich	44
2.2.2. Linia podstawowa morza terytorialnego	46
2.2.3. Morskie wody wewnętrzne	47
2.2.4. Morze terytorialne	48
2.2.5. Strefa przyległa	49
2.2.6. Wyłączna strefa ekonomiczna	51

2.3. Polskie obszary morskie jako obszary specjalne	52
2.3.1. Swoistość regulacji administracyjnoprawnej na polskich obszarach morskich	52
2.3.2. Pojęcie obszarów specjalnych	53
2.3.3. Złożoność reżimu prawnego obowiązującego na polskich obszarach morskich	54

Rozdział 3 | DESCRIPTIO

Administracyjnoprawna perspektywa planowania i planów
oraz planowania przestrzennego i planów

zagospodarowania przestrzennego w ogólności	57
3.1. Planowanie i plany w ujęciu rudymmentarnym	57
3.2. Planowanie i plany w kontekście prawnych form działania administracji	61
3.3. Planowanie przestrzenne i plany zagospodarowania przestrzennego na tle planowania i planów obejmujących inne sfery działalności administracji publicznej	70
3.4. Zarys prawnych rozwiązań planowania przestrzennego na lądzie	75

Rozdział 4 | RATIO

Uzasadnienie objęcia planowaniem przestrzennym

polskich obszarów morskich	85
4.1. Uwagi ogólne	85
4.2. Pozaprawne uzasadnienie objęcia planowaniem przestrzennym polskich obszarów morskich	86
4.3. Prawne uzasadnienie planowania przestrzennego polskich obszarów morskich	91
4.3.1. Różne perspektywy	91
4.3.2. Przepisy u.o.m.	92
4.3.3. Dyrektywa 2014/89 ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich	93
4.3.4. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	94
4.3.5. Inne akty	99
4.3.6. Prawnorzeczowy status polskich obszarów morskich ze szczególnym uwzględnieniem doktrynalnej koncepcji rzeczy (dóbr) publicznych	101

Rozdział 5 | LEX

Regulacja prawna planowania i zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich	107
5.1. Odrębność prawnej regulacji planowania morskiego	107
5.2. Przedmiotowy zakres regulacji	110
5.3. Podmioty planowania i zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich	112
5.4. Prawne zasady planowania i zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich	114
5.4.1. Uwagi ogólne	114
5.4.2. Zasady konstytucyjne	116
5.4.3. Zasady wyprowadzane z dyrektywy 2014/89 oraz z innych źródeł o charakterze ponadpaństwowym	121
5.4.3.1. Założenia, podział, źródła pierwotne	121
5.4.3.2. Zasada zupełności	123
5.4.3.3. Zasada samodzielności i swobody planistycznej państw członkowskich	124
5.4.3.4. Zasada podejścia ekosystemowego oraz towarzyszące jej zasady o charakterze międzynarodowym	125
5.4.3.5. Zasada uwzględniania wzajemnych oddziaływań między lądem i morzem	128
5.4.3.6. Zasada współdziałania	130
5.4.4. Zasady rekonstruowane z przepisów u.o.m.	133
5.4.4.1. Założenia, uzasadnienie i podział	133
5.4.4.2. Zasada odrębnej regulacji	134
5.4.4.3. Zasada pluralizmu planistycznego	134
5.4.4.4. Zasada planowania regulacyjnego	135
5.4.4.5. Zasada planowania wielofunkcyjnego	136
5.4.4.6. Zasada trwałości ustaleń lokalizacyjnych podjętych przed przyjęciem planu	136
5.5. Podobieństwa i odmienności regulacji planowania i zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich w koncepcjach i rozwiązaniach prawnych państw sąsiednich	137
5.5.1. Uwagi ogólne	137
5.5.2. Niemcy	138
5.5.3. Dania	140
5.5.4. Szwecja	140
5.5.5. Litwa	141
5.5.6. Rosja	142

Rozdział 6 | PROPSITUM

Konstrukcja prawna planu

zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich 145

6.1. Przedmiot i treść 145

6.2. Charakter prawny 159

6.3. Tryb 168

6.4. Skutki prawne 178

6.5. Kontrola 182

Zakończenie 189

Źródła prawa 193

Pozostałe źródła 202

Orzecznictwo 205

Literatura 208